

Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava u skladu s odredbom čl.49.st.7. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18) dana 27.06.2019. godine donosi

**NAČELA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA
U DRUŠTVIMA U KOJE JE ULOŽENA IMOVINA MIROVINSKIH
FONDOVA**

Zagreb, lipanj 2019.

Sadržaj

I. CILJEVI I NAČELA.....	3
II. TIJELA IZDAVATELJA	3
Nadzorni odbor	4
Uprava.....	6
Nagrađivanje	6
Upravljanje rizicima, sustav unutarnjih kontrola i revizija.....	7
Glavna skupština	7
III. DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI	8
Sukob interesa	8
Izveštavanje i transparentnost	8
IV. ZAVRŠNE ODREDBE.....	9

NAČELA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA U DRUŠTVIMA U KOJE JE ULOŽENA IMOVINA MIROVINSKIH FONDOVA

I. CILJEVI I NAČELA

- 1.1. Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava je profesionalna, neovisna, neprofitna organizacija čiji je cilj promicanje i zastupanje zajedničkih interesa obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, kao i mirovinskih osiguravajućih društava i njihovih članova.
- 1.2. Ovim Kodeksom korporativnog upravljanja (dalje u tekstu: Kodeks) mirovinska društva uređuju smjernice i načela kojima će se voditi u pitanjima standarda korporativnog upravljanja u izdavateljima u koja ulažu imovinu mirovinskih fondova kojima upravljaju. Navedeno uključuje, ali se ne ograničava na potrebne kvalifikacije članova nadzornog odbora u tim izdavateljima, način njihova izbora, kao i ostala pitanja koja smatraju relevantnim za korporativno upravljanje.
- 1.3. Mirovinska društva se prilikom sudjelovanja u korporativnom upravljanju u izdavateljima rukovode najboljim interesima članova mirovinskih fondova te ostvarenjem strategije i investicijskih ciljeva mirovinskih fondova pod upravljanjem mirovinskih društava.
- 1.4. Mirovinska društva posebno važnima cijene sljedeća područja vlasničke aktivnosti:
 - odgovornost korporativnih struktura izdavatelja;
 - načelo jednakog položaja dioničara;
 - transparentnost izdavatelja i dijalog s dionicima;
 - dobro funkcioniranje te integritet financijskih tržišta, te
 - poticanje etičkih standarda i pozitivan utjecaj na društvene učinke.
- 1.5. Ovim Kodeksom nastoji se osigurati transparentno poslovanje, definiranje detaljnih postupaka rada, izbjegavanje sukoba interesa relevantnih osoba mirovinskih društava te uspostavljanje učinkovitog sustava odgovornosti.
- 1.6. Mirovinska društva, kao bitan čimbenik tržišta kapitala, svojim sudjelovanjem u korporativnom upravljanju izdavatelja imaju za cilj postati snažan stabilizator tržišta u cjelini, te doprinijeti transparentnosti poslovanja dioničkih društava u koje ulažu i izgradnji povjerenja među sudionicima na hrvatskom tržištu kapitala.

II. TIJELA IZDAVATELJA

- 2.1. Mirovinska društva posebno važnom drže proces izbora i jasnog definiranja dužnosti i odgovornost nadzornog odbora i uprave u upravljanju izdavateljima. Stoga se mirovinska društva neće uplitati u dnevno poslovanje (mikro-menadžiranje) izdavateljima, međutim očekuju punu odgovornost nadzornog odbora i uprave izdavatelja u provođenju strategije i poslovanja izdavatelja. Izdavatelji su dužni osigurati jasan, pravedan i transparentan postupak imenovanja članova uprave i nadzornog odbora izdavatelja te, kako bi se osigurao kontinuitet rada izdavatelja, osigurati da postoji plan sljedništva za svakog člana navedenih tijela.
- 2.2. Obzirom na navedeno mirovinska društva očekuju da su:
 - (i) nadzorni odbor i uprava izdavatelja svjesni svoje uloge i odgovornosti,

- (ii) nadzorni odbor i uprava izdavatelja kvalitetno ispunjavaju svoje obveze,
- (iii) dioničari slobodno mogu sudjelovati u izboru i imenovanju članova nadzornog odbora izdavatelja,
- (iv) nadzorni odbor i uprava izdavatelja razvidno priopćavaju svoje strategije, postupke i rezultate,
- (v) nadzorni odbor i uprava izdavatelja svjesno i savjesno preuzimaju odgovornost za ishode i rezultate poslovanja.

2.3. U razmatranju naprijed navedenog, mirovinska društva se neće uplitati u detalje, usmjeravat će se na ishode za dioničare, podržavat će nadzorni odbor i upravu izdavatelja i njihovu nezavisnost i samostalnost, te će pozivati i ostale dioničare na dioničarski aktivizam u slučajevima kada to drži potrebnim.

Nadzorni odbor

3.1. Mirovinska društva očekuju od članova nadzornog odbora izdavatelja da:

- (i) djeluju kao predstavnici vlasnika kapitala, i to svih dioničara društva bez ikakve diskriminacije,
- (ii) nadziru upravu u provedbi strategije izdavatelja,
- (iii) odobravaju krovne strateške odluke u interesu dioničara i izdavatelja,
- (iv) uspostave racionalan i troškovno učinkovit sustav korporativnog upravljanja u izdavatelju koji umanjuje troškove upravljanja,
- (v) osiguraju davanje pravovremenih, primjerenih i istinitih informacija tržištu i dioničarima izdavatelja,
- (vi) osiguraju nadzor nad transakcijama s povezanim osobama,
- (vii) ne podliježu neprimjerenom utjecaju glede načina na koji obavljaju svoju funkciju člana nadzornog odbora izdavatelja,
- (viii) mogu posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti
- (ix) spremnost na konstruktivnu suradnju s institucionalnim ulagateljima te razmjenom stajališta uspostaviti bolji okvir nadgledanja poslovanja izdavatelja.

3.1.1. Stručnost i primjerenost članova nadzornog odbora

Mirovinska društva očekuju da članovi nadzornog odbora izdavatelja raspoložu adekvatnom razinom stručnosti i primjerenosti za obavljanje funkcije članova nadzornog odbora. Navedeno uključuje poznavanje industrije, adekvatna financijska znanja, pripadajuće kompetencije i vještine te primjerenost iskustvo i dobar ugled.

3.1.2. Nezavisnost članova nadzornog odbora

Kada mirovinsko društvo predlaže ili imenuje člana nadzornog odbora izdavatelja, kandidat pojedinog mirovinskog društva neće biti u poslovnim, obiteljskim i drugim vezama s tim mirovinskim društvom, većinskim dioničarom odnosno imateljem udjela ili grupom većinskih dioničara odnosno imatelja udjela ili članovima uprave ili nadzornog odbora tog mirovinskog društva ili većinskog dioničara odnosno imatelja udjela. Takav član smatra se nezavisnim članom nadzornog odbora.

Svaka poslovna, obiteljska i druga veza mora biti značajna ili odstupati od redovitih uvjeta. Stoga se na primjer, značajnim dobavljačem/pružateljem usluga smatra svaki dobavljač/pružatelj usluga kojemu je mirovinsko društvo isplatilo više od 50% ukupnih troškova koji su plaćeni prema svim dobavljačima/pružateljima usluga mirovinskog društva u jednoj kalendarskoj godini.

Veza nije značajna ukoliko se radi o uobičajenim poslovnim odnosu što uključuje, ali se ne ograničava na: ukoliko je navedena osoba član mirovinskog fonda pod upravljanjem mirovinskog društva, ukoliko osoba ima kreditni odnos zasnovan s kreditnom institucijom, a takav kreditni odnos proizlazi iz obavljanja redovne djelatnosti kreditne institucije, ukoliko navedena osoba ima policu osiguranja koja proizlazi iz obavljanja redovne djelatnosti osiguravajućeg društva.

Obiteljska veza znači bračni drug ili osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenim s bračnim drugom, ili srodnik do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi s većinskim dioničarom odnosno imateljem udjela (ako je fizička osoba dioničar društva ili imatelj udjela), članom uprave ili nadzornog odbora mirovinskog društva ili većinskog dioničara odnosno imatelja udjela.

3.1.3. Raznolikost članova nadzornog odbora

Pored zahtjeva stručnosti i primjerenosti, mirovinska društva posebno važnima drže i raznolikost članova nadzornog odbora i adekvatan broj članova nadzornog odbora. Stoga mirovinska društva posebno podržavaju raznolikost u naobrazbi, godinama, spolu i sl. Broj članova Nadzornog odbora treba na najbolji način osigurati učinkovit i odgovoran rad. Mirovinska društva drže da je to, ovisno o veličini i kompleksnosti izdavatelja te jurisdikciji u kojoj posluje, u pravilu, između pet i devet članova nadzornog odbora.

3.1.4. Ravnopravnost članova nadzornog odbora

Mirovinska društva ne podržavaju postupanje koje ne osigurava ravnopravnost i jednakost svih članova nadzornog odbora.

3.1.5. Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora izdavatelja

Mirovinska društva očekuju da se glavna skupština izdavatelja cjelovito i blagovremeno izvijesti o isteku mandata članova nadzornog odbora kako bi dioničari mogli ocijeniti njihov doprinos u radu i dodanu vrijednost za izdavatelja, te kako bi se osigurao kontinuitet mandata i rada nadzornog odbora.

Očekuje se od izdavatelja da u godišnjem izvješću izdaje informacije o članovima nadzornog odbora, njihovim životopisima, stručnim kvalifikacijama i kompetencijama, profesionalnom iskustvu, na koji način doprinose radu nadzornog odbora, postotku nazočnosti na sjednicama nadzornog odbora izdavatelja, te njihovoj nezavisnosti, kao i razlozima/uvjetima koje član nadzornog odbora ispunjava kako bi se mogao smatrati nezavisnim članom nadzornog odbora izdavatelja.

Popis kandidata za članstvo u nadzornom odboru izdavatelja dostavlja se glavnoj skupštini čim prije i obuhvaća informacije koje odražavaju sve naprijed navedene odredbe ovog Kodeksa.

3.1.6. Sudjelovanje na sjednicama nadzornog odbora i ostalih odbora izdavatelja

Mirovinska društva očekuju da članovi nadzornog odbora i ostalih odbora izdavatelja mogu posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti. Stoga se očekuje da sudjeluju na najmanje 75% svih sjednica nadzornog odbora i ostalih odbora izdavatelja u koje su imenovani. Podaci o sudjelovanju trebaju biti dostupni dioničarima.

3.2. Odbori izdavatelja

Mirovinska društva smatraju uputnim osigurati da se uspostave sljedeći pododbori nadzornog odbora izdavatelja: (i) revizijski odbor (ii) odbor za nagrađivanje (primitke) i, kada je to opravdano s obzirom na veličinu izdavatelja, (iii) odbor za imenovanja.

Očekuje se da se izvješće o radu svakog odbora objavljuje se u godišnjem izvješću izdavatelja.

Uprava

4.1. Uprava vodi poslove izdavatelja samostalno i na vlastitu odgovornost te donosi sve odluke isključivo prema vlastitoj prosudbi. Postojanje suglasnosti drugih tijela izdavatelja ne isključuje odgovornost uprave za vođenje poslovanja pozornošću urednog gospodarstvenika.

U obavljanju svojih poslova uprava izdavatelja nije vezana uputama drugih tijela izdavatelja, pa čak ni uputama koje joj daju većinski dioničari ili nadzorni odbor.

Uprava je dužna uvijek djelovati isključivo u korist izdavatelja i dioničara, vodeći računa o interesima zaposlenika i šire zajednice, s ciljem povećanja vrijednosti izdavatelja.

4.2. Članovi uprave moraju imati potrebne vještine, znanje, obrazovanje, iskustvo i raznolikost kako bi učinkovito izvršavali svoje zadaće. Svaki pojedini član ima odgovarajuće stručno znanje potrebno za njegovo područje odgovornosti.

4.3. Odgovornosti uprave uključuju:

- razvoj i provedbu strategije i poslovnih planova izdavatelja;
- upravljanje aktivnostima i resursima izdavatelja;
- jačanje vrijednosti i etike izdavatelja;
- odabir i imenovanje članova višeg rukovodstva;
- uvođenje učinkovitih sustava upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole; i
- održavanje konstruktivnih odnosa sa svim dioničarima i sa značajnim dionicima.

Nagrađivanje

5.1. Stav je mirovinskih društava da samo motivirani i adekvatno plaćeni djelatnici i poslovodstvo mogu pridonijeti kontinuiranom održivom rastu izdavatelja. Stoga će mirovinska društva podržati sustave nagrađivanja koji će osigurati stabilan, kontinuiran i dugoročno održiv rast izdavatelja, ne umanjujući time interese dioničara izdavatelja.

5.2. Nadzorni odbor izdavatelja dužan je osigurati formalnu i transparentnu politiku nagrađivanja izdavatelja koja se odnosi na članove uprave na način da osigurava i usklađuje dugoročne ciljeve izdavatelja i uspješnu i etičku provedbu strategije izdavatelja.

5.3. Prilikom nagrađivanja članova uprave izdavatelja, valja voditi računa o sljedećem:

- ostvareni rezultati trebaju odražavati srednjoročne i dugoročne ciljeve izdavatelja;
- rezultate poslovanja izdavatelja u pravilu ne treba mjeriti kroz samo jedan aspekt odnosno samo jednim ključnim pokazateljem;
- važan kriterij je i održivost poslovanja izdavatelja te ostvarenje društvenih ciljeva, ciljeva zaštite okoliša i dobrog korporativnog upravljanja;

- preuzetim rizicima kako bi se izbjeglo nagrađivanje postupanja koje je rizično za izdavatelja i dioničare;
 - rezultate valja mjeriti kroz dulje vremensko razdoblje (preporučljivo 3 godine) kako bi se doista utvrdila vrijednost koja je nastala za izdavatelja i dioničare, i
 - osigurati mogućnost povrata primljenog i umanjenja primljenog varijabilnog primitka (clawback i malus) kao i odgoda i/ili zadržavanje dijela varijabilnih isplata.
- 5.4. Mirovinska društva očekuju od izdavatelja kako bi o kriterijima nagrađivanja i njihovom ostvarenju valjalo izvijestiti dioničare izdavatelja.
- 5.5. Stav je mirovinskih društava da se nagrađivanje članova nadzornog odbora izdavatelja ima uskladiti s dugoročnim interesima izdavatelja i to na način koji ne dovodi u pitanje njihovu nezavisnost od uprave i/ili većinskog dioničara te ne ohrabruje preuzimanje prekomjernih rizika.

Upravljanje rizicima, sustav unutarnjih kontrola i revizija

- 6.1. Mirovinska društva smatraju da su nadzorni odbori izdavatelja s visokim standardima korporativnog upravljanja bolje osposobljeni donositi razumne strateške odluke i nadzirati upravljanje rizicima izdavatelja te da je stoga odgovornost osigurati postojanje djelotvornog sustava upravljanja svim materijalnim rizicima izdavatelja, i to na način da se rizici identificiraju, mjere i da se njima proaktivno upravlja.
- 6.2. Nadzorni odbor izdavatelja dužan je osigurati postojanje djelotvornih struktura, politika i procedura za identificiranje, izvješćivanje, upravljanje i praćenje značajnih rizika s kojima se izdavatelja suočava te za osiguranje nezavisnosti i učinkovitosti funkcija unutarnje i vanjske revizije.

Glavna skupština

- 7.1. Mirovinska društva očekuju od izdavatelja poduzimanje i implementaciju mjera kako bi se osiguralo da svi dioničari budu tretirani jednako, da imaju pristup informacijama izdavatelja, da mogu u sudjelovati na glavnoj skupštini bez dodatnih ograničenja.
- 7.2. Mirovinska društva posebno važnim drže načelo jednakog položaja dioničara te poštivanje načela jedna dionica jedan glas. Imajući u vidu posebno osjetljiv položaj i ranjivosti malih dioničara izdavatelja, mirovinska društva će posebno voditi računa o tome da nadzorni odbor izdavatelja (i) djeluje u interesu svih dioničara izdavatelja, (ii) svojim odlukama na pravičan način postupa prema svim dioničarima izdavatelja, te (iii) poduzima radnje kako bi osigurao da svi dioničari imaju jednak položaj u izdavatelju.
- 7.3. Mirovinska društva ponajprije očekuju da nadzorni odbor i uprava izdavatelja postupaju transparentno, da pružaju točne, precizne i pravodobne informacije, da se pridržavaju postavljenih strategija te da ostvaruju zadovoljavajuće rezultate, pritom vodeći računa o interesima dioničara i načelu jednakog položaja svih dioničara.
- 7.4. Mirovinska društva očekuju od izdavatelja da uspostavi djelotvorne formalne mehanizme koji će omogućiti manjinskim dioničarima postavljanje pitanja izravno članovima uprave i nadzornog odbora. Pojediniosti o načinu funkcioniranja tih mehanizama objavit će se na mrežnoj stranici izdavatelja.

III. DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

Sukob interesa

- 8.1. Mirovinska društva očekuju od izdavatelja da uspostavi učinkovit sustav praćenja i sprječavanja sukoba interesa u izdavatelju, poglavito na razini upravljačkih struktura izdavatelja.
- 8.2. Mirovinska društva očekuju da se rukovoditelji svih razina, što uključuje članove uprave i nadzornog odbora, izuzmu od sudjelovanja u donošenju odluka koje ih stvarno ili potencijalno mogu dovesti u sukob interesa sa izdavateljem.
- 8.3. Mirovinska društva očekuju od izdavatelja uspostavljen djelotvoran mehanizam nadzora, dokumentiranja, praćenja i objave transakcija izdavatelja s povezanim osobama te da o istima izvještava nadzorni odbor koji će sve takve transakcije raspraviti te o njima i njihovom praćenju izvijestiti glavnu skupštinu u sklopu pisanog izvješća o obavljenom nadzoru.
- 8.4. Pored navedenog, očekuje se od uprave izdavatelja da u godišnjem financijskom izvješću - izvješću posloводства - u pisanom obliku, izvijesti glavnu skupštinu o svim značajnim transakcijama s povezanim osobama, načinu na koji se iste prate i dokumentiraju te na koji način se u istima sprječava postojanje sukoba interesa.
- 8.5. Mirovinska društva u pravilu će prihvatiti transakcije izdavatelja s povezanim osobama samo ukoliko su one:
 - podložne primjerenom nadzoru i redovitoj reviziji;
 - jasno opravdane i korisne za izdavatelja;
 - poduzete u okviru redovitog poslovanja;
 - sklopljene pod tržišnim uvjetima;
 - u skladu s najboljim praksama;
 - u interesu svih dioničara Izdavatelja.

Izvještavanje i transparentnost

- 9.1. Mirovinska društva drže da se izdavatelj treba pridržavati visokih standarda objave informacija i podataka te transparentnosti poslovanja.

U tom smislu mirovinska društva očekuju od izdavatelja:

- objavu kvartalnih izvještaja, kada je to primjenjivo na izdavatelja;
- pridržavanje konzistentnih međunarodno priznatih standarda financijskog izvještavanja;
- dostupnost financijskih informacija i informacija za investitore na hrvatskom jeziku, a kada je to moguće i na engleskom jeziku;
- smjernice za čitanje financijskih izvještaja s pripadajućim pojašnjenjima predloženih odluka;
- objavu najvažnijih internih akata izdavatelja na mrežnoj stranici;
- obveznu nazočnost članova nadzornog odbora i uprave na sjednicama glavne skupštine;
- standardizirane obrasce za glasovanje.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

- 10.1. Članovi Udruge mirovinskih društava i mirovinskih osiguravajućih društava, prihvaćaju odredbe ovog Kodeksa te se obvezuju da će ga se u cijelosti pridržavati i prihvatiti ga kao sastavni dio svojeg redovnog poslovanja i upravljanja.

Predsjednik Skupštine
Petar Vlaić

